

schaakvereniging

promotie

jaargang 45-3

ZOETERMEER

S.V. PROMOTIE

Clubgebouw:	Wijkcentrum De Leyens Van 't Hoffplein 1	3419596
Voorzitter:	H. Breuker, Hoekerkade 31,	3316090
Secretaris:	O. Berger, Penninghove 21,	3210932
Penning	J.G. van der Ploeg, Belgielaan 157	3423551
meester:	Penningmeester Promotie, Gironummer 2405362	
	[Jaarcontributie: senioren (20 t/m 64 jr) f 180; junioren (16 t/m 19 jr) en aspiranten (t/m 15 jr) f 95; studenten f 120; veteranen (65+) f 130; (bij meer aspiranten uit een gezin reductie.)]	
Wedstrijdleader intern:	E. Trommel, Ruimtebaan 319,	3416697
Wedstrijdleader extern:	F.M. Martens, Kaagkade 2,	3312343
Jeugdcommissie:	C. Schoon (jeugdleader), Caan van Neck- laan 191, Rijswijk	070-3999354
	J. Veldhuizen (externe comp.), Vletkade 34,	3416170
	H. Buiten (intern dinsdag)	
	Dr. A. Schweitzerlaan 31, Benthuisen	3316292
	J. Vermeulen (intern vrijdag)	
	Paul Scholtenrode 96	3219562
	M. van Staden (lessen), Moerbeigaarde 76,	3414509
Algemeen adjunct:	J.W. Meijer, Hoekerkade 89,	3413367
Redactie:	J.W. Meijer	3413367
	M. Nepveu	3169981
	J. Vermeulen	3219562

INHOUD

1.- De interne competitie	Eric Trommel
3.- De externe competitie 96/97	Frans Martens
8.- In de Roode Leeuw	Hans Meijer
10.- Bestaat Promotie	Edgar H. Kriggen
11.- Stil Genieten	Jan Kalkwijk
12.- Doctor Doceert	Manuel Nepveu
15.- Nachlese aus Velden	Willem Broekman
18.- Ptt Schaakkampioenschap	Willem Broekman
18.- Verslag Oliebollentoernooi	Henk Breugem
19.- De hamer van Aljechin	Mischa van Spronsen
21.- Een schaakavond als tienkamp	Gerhard Eggink
24.- Schaken van A tot Z	Henk Breugem

REDAKTIONEEL

Beste Schaakvrienden en -vriendinnen,

Naast de gebruikelijke lectuur kunt U genieten van extra technisch voer van Meijer, allemaal onzin van Eggink, nog meer allemaal onzin van Eggink en allerhande lekkers van Mischa van Spronsen, Kalkwijk en de vileine Broekman. Lezen dus!

De Redactie.

Gaat Mildo weer stap 4 volgen...?

Je ziet het niet vaak gebeuren maar Mildo van Staden moest toch wel even blozen van zulk een schaakblindheid en even van de schrik bekomen. Hij geeft tenslotte les in tactische vallen enzomeer. Deed een zet die toch echt volgens stap 4 niet kon. Joost Mostert liet natuurlijk dat stuk niet staan en won. Een voordeel is dat Mildo nu helemaal uit puur eigen ervaring kan putten en zijn pupillen hiervan kan laten profiteren.

Het was afgezien van de vele voorspelbare remises en winstpartijen voor een aantal spelers een interessante avond.

Zo zou van de Graaf naast Mildo kunnen gaan zitten. Hij was al door Wijks in een onhandige Koningspositie gedwongen. Tot overmaat van ramp zag hij de aftrekschaak niet en verloor z'n dame. De uitkomst laat zich raden...

Tsai had er duidelijk zin in om een vol punt erbij te sprokkelen. Maar van Spronsen zat op het vinkentouw. Van Spronsen veroverde een stuk en ondanks een half uur achterstand op de klok werd de winst door hem verzilverd.

Opmerkelijk was ook de winst van onze remisekampioen Coen Veld tegen Briggeman.

Extern:**Als Bij de Vaate er toch niet was...**

Het kan verkeren zei Cats. Zag Bij de Vaate's tegenstander het aanvankelijk wel zitten na zo'n tachtig (!) zetten sloeg bij hem de sleur van het schuiven met schaakstukken toe, offerde doldriest een toren, zag iets over het hoofd en Jaap even later een winstpunt incasseren. Het was een welkome aanvulling op de vier remises en drie winstpartijen die al tegen Rijswijk binnen waren.

Ranglijst na de 21e ronde: zie de volgende pagina.

Mededelingen

- Manuel blijft nog les geven ondanks dat er de laatste keer slechts 2 (!?) 'leerlingen' waren. Laat hem niet alleen!
- Ook op vrijdagavond blijken er soms enkele schakers in de bar te vinden zijn. Een voordeel is dat de geluidsinstallatie uit staat.

AFZEGGEN tot maandag 22.00 uur op
079-3416697

Eric Trommel

Kieven

**KAPPER & SHOP
VOOR DAMES & HEREN**

afspraak voor dezelfde dag is mogelijk
Dag. geopend v.a. 08.00 uur behalve ma.
Piet Heinstraat 6 - Tel. 079-3163737

Ranglijst groep 1 na ronde 21

Plts	Spelersnaam	Score	Afg	Plts	Spelersnaam	Score	Afg
1	B. Bannink	1621		14	W. Broekman	1026	
2	M. Nepveu	1336		15	H. Noordhoek	1022	
3	J. Mostert	1243		16	A. Ameling	1008	
4	J. Koster	1176		17	H. Luitjes sr.	966	
5	R. Blok	1157		18	J. Bij de Vaate	958	
6	V. Sewkaransingh	1152		19	H. van der Wijk	947	
7	E. Verwiel	1126		20	A. van de Peut	946	
8	G. Eggink	1084		21	H. Tan	866	
9	J. Blankespoor	1074		22	S. de Swart	851	
10	J. Stoop	1053		23	J. van Wijnen	841	
11	J. Kalkwijk	1053		24	E. Hageman	840	
12	M. van Staden jr.	1049		25	F. de Hoog	822	
13	H. de Jongh	1032		26	H. Boerkamp	812	

Ranglijst groep 2 na ronde 21

Plts	Spelersnaam	Score	Afg	Plts	Spelersnaam	Score	Afg
1	R. Kunnen	344		17	B. van de Graaf	200	
2	F. Martens	308		18	W. Tsai	179	
3	H. Knops	301		19	P. Briggeman	172	
4	O. Berger	292		20	H. Kuipers	169	
5	R. Matai	290		21	J. van den Berg	169	
6	B. Ouwens	268		22	R. Perluka	159	
7	J. Veldhuizen	255		23	N. Veldhuizen	158	
8	M. Wichhart	247		24	J. Hagoort	155	
9	W. Wijks	236		25	N. Koolen	154	
10	M. Spronsen	229		26	H. Breuker	136	
11	C. Veld	228		27	H. Pronk	117	
12	H. Buiten	215		28	H. Bragonje	104	
13	R. Minnema	213		29	G. Swart	102	
14	R. Thoutenhoofd	208		30	P. Cuijpers	94	
15	H. Breugem	206		31	S. Vloemans	88	
16	P. Perluka	201					

Ranglijst groep 3 na ronde 21

Plts	Spelersnaam	Score	Afg	Plts	Spelersnaam	Score	Afg
1	M. Hageman	207		14	A. Prein jr.	120	
2	D. van Nies	206		15	J. Kieven	116	
3	J. Vossepoe	204		16	J. de Roo	105	
4	G. van der Burg	204		17	A. Prein sr.	96	
5	S. Muns	186		18	D. de Zwart	94	
6	J. Vermeulen	175		19	H. Luitjes jr.	88	
7	W. Jutte	173		20	M. Visser	85	
8	P. den Blaauwen	155		21	J. Bosma	75	
9	M. van Staden sr.	153		22	C. Bogaerdt	63	
10	R. de Vries	137		23	L. van de Meeberg	60	
11	J. van Lier	137		24	J. van der Ploeg	55	
12	E. Trommel	132		25	S. Garsthagen	34	
13	C. Schoon	130		26	H. van Riel	25	

>> Alle puntentotalen zijn afgerond op gehele getallen.
 >> Spelers die niet (meer) deelnemen zijn met een * aangegeven.

DE EXTERNE COMPETITIE 96/97

Wordt Promotie 4 kampioen? En promoveert Promotie 2?

De clubcompetitie komt in de beslissende fase. Het eerste en tweede hebben nog drie wedstrijden voor de boeg, de meeste andere teams in de HSB hebben nog twee matches te gaan. De HSB-competitie duurt zoals gebruikelijk tot de eerste week van april. Dan is de zomertijd alweer ingegaan, kunt u zich dat voorstellen? Van de acht teams doen er half februari nog vier mee voor ereplaatsen, terwijl geen enkel Promotieteam echt gekweld wordt door degradatiezorgen.

Promotie 1: Wachten op een steekje

In de vierde ronde versloeg Promotie 1 Voorschoten met duidelijke cijfers: $5\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$. In de vijfde ronde was het dan zover, de confrontatie met de grootmeesters van Oegstgeest. Ondanks de tactische opstelling van teamleider Hoorweg moest het eerste met $5\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ zijn meerdere erkennen in Oegstgeest. Alleen Bakker en Hoorweg wisten te winnen en Nepveu soorde een remise. Maar waarom Verwiel van Nikolic, Noordhoek van Sosonko en Meijer van Piket sr. verloren, heeft men mij nog niet kunnen uitleggen, evenmin als verklaringen zijn gegeven voor de nederlagen van BijdeVaate tegen J. Willemze en van Bannink tegen broer Nicolic. In de zesde ronde, op 15 februari j.l., volgde een regelmatige 6-2 overwinning op Rijswijk, dat de laatste jaren in de KNSB steeds beter op dreef komt. Zeven van de acht partijen eindigden die zaterdag pas in het vijfde speelduur. Het eerste staat nu op de tweede plaats, twee punten achter op Oegstgeest. Met nog drie ronden te gaan is er altijd nog de vage hoop van het laten vallen een steekje door de koploper.

Promotie 2: Promotie in eigen hand (?)

Door de toekomstige verhoging van het aantal derde klassen in de KNSB promoveren dit seizoen de bovenste twee ploegen uit de regionale bonden. In de Haagse bond strijden drie teams voor deze eer; DSC 2, DD 3 en Promotie 2. De onderlinge wedstrijden moeten de beslissing brengen. DD 3 verloor van DSC 2, maar versloeg ons tweede. Alle andere partijen werden door deze drie teams gewonnen. Wanneer het tweede de wedstrijden tegen de twee onderste ploegen met grote cijfers wint, en in de slotwedstrijd op 24 maart DSC 2 verslaat, dan moet het gek lopen als het DD 3 niet voorblijft in de eindstand. DSC 2 lijkt qua bordpunten buiten bereik. Hoe dan ook, goede prestaties van het tweede totnutoe, en het belooft een spannende maand maart te worden voor het team van Henk Luitjes.

Promotie 3: Wisselvallig

Promotie 3 kent een wisselvallig seizoen. Het gelijke spel tegen RHC 1 werd gevolgd door een zege op Corbulo 1, maar vervolgens ging het derde thuis onderuit tegen SHGP 1. En het gerucht wordt steeds sterker dat ook de partij tegen Rijswijk 2 verloren is gegaan (nog niet in de stand verwerkt, en de spelers van het derde hebben het nog niet aan de afwezige teamleider, Jan Veldhuizen, durven melden).

Promotie 4: Alles nog in eigen hand

Promotie 4 heeft het kampioenschap nog in eigen hand. Terwijl dit clubblad bij de drukker ligt moet het vierde naar DSC 6. Bij winst neemt het de leiding over en kan het DCSV op bordpunten zeker vóór blijven. De teleurstellende nederlaag tegen de onderaanstaande studenten van Paris werd door de garde van Rudi Matai goedgemaakt met een klinkende zege op de studenten van En Passant: $7\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$.

Promotie 5: Winst op koploper

Promotie 5 blijft goed meedoen. In de vierde ronde werd verloren van RHC 2. In de vijfde ronde werd koploper HSV 2 met 5-3 aan de zegekar gebonden, waarmee de spanning in de poule volledig is teruggebracht. En waarmee het vijfde, onder leiding van Willem Jutte, heeft laten zien een volwaardige tweedeklasse ploeg te zijn.

Promotie 6: Middenmoter in 2e klasse

Vorig jaar promoveerde het eerste jeugdteam naar de 2e klasse. Dit jaar handhaaft het zesde, dat het zonder de als een komeet gestegen V. Sewkarsingh moet doen, zich fier in de middenmoot van de 2e klasse. In de vierde ronde werd stevig verloren in Delft van DSC 5, maar revanche volgde snel in de vijfde ronde, met een $5\frac{1}{2} - 2\frac{1}{2}$ thuisoverwinning op Pomar 3. Moest dat uitmaken nou echt zo huiveringwekkend dicht bij het vallen van de vlag, meneer Breuker?

Promotie 7: Niet makkelijk

Het zevende, onder de onvolprezen Herman Buiten, heeft het niet makkelijk in de derde klasse. Ook de partijen thuis tegen Lierse 2 en in Scheveningen tegen Belgisch Park gingen verloren. Goed dat in de onderlinge wedstrijd concurrent Centrum 4 vast op de onderste plek is gedrukt. De slotronde gaat tegen RHC 4, dat de voorlaatste plaats deelt met ons tweede jeugdteam.

Promotie 8: Tactische opstelling

Promotie 8, het jongste jeugdteam, doet sterk mee in zijn poule. Zo sterk dat tegenstander en rivaal Verburch 1 in de 4e ronde zelfs koos voor een tactische opstelling, tot schrik van leiders Henk Bragonje en Erik Trommel. Helaas voor Promotie 8 met succes, want de uitslag werd 5-3 voor de Poeldijkers. In de vijfde ronde maakte het achtste korte metten met Corbulo 5 (7 - 1), en staat nu op een fraaie derde plaats.

Frans Martens

STANDEN per 15-2-1997

KNSB klasse 3D

Oegstgeest	6	10	30½
Promotie 1	6	8	28
Voorschoten	6	7	25½
Alphen a Rijn	6	7	24
WSC	6	6	23½
Rijswijk	6	6	21½
LSG 4	6	5	23½
DD 2	6	5	23
Utrecht 3	6	4	21
Messemaker	6	2	19½

HSB Promotieklasse

DSC 2	7	14	41½
DD 3	7	12	36½
Promotie 2	7	12	36
Belg. Park 1	7	8	29
Scheve Toren 1	7	7	28½
Ooievaar 2	7	5	21
Haagse Toren 1	7	4	23
HSV 1	7	3	21½
DD 4	7	3	20½
Centrum 1	7	2	22½

HSB klasse 1B

DSC 3	5	10	28
RHC 1	5	7	21½
Rijsijk 2	5	6	22
Promotie 3	5	5	21½
SHGP 1	5	5	18
Corbulo 1	5	4	22
Botwinnik 1	5	2	14½
Pomar 2	5	1	12½

HSB klasse 2A

DSC 6	5	9	27
Promotie 4	5	8	28
DCSV 1	5	8	24½
Scheve Toren 2	5	7	27
En Passant 1	5	2	15
Collectief 2	5	2	14½
Botwinnik 2	5	2	12½
Paris 1	5	2	11½

HSB klasse 2D

HSV 2	5	7	24½
Wassenaar 1	5	7	23½
RHC 2	5	6	23
Haagse Toren 3	5	6	22½
Promotie 5	5	6	21½
LSC 1	5	4	17
Centrum 2	5	4	16
DD 7	5	-	12

HSB klasse 2B

Tijdnood 1	5	10	32
Vogelwijk 1	5	10	28½
DSC 5	5	7	25½
DD 5	5	4	22½
Promotie 6	5	4	18½
Revanche 1	5	4	14
Pomar 3	5	1	10
SHGP 2	5	-	9

HSB klasse 3A

Voorburg 1	5	10	26½
Botwinnik 3	5	8	25
Belg. Park 3	5	6	24
Lierse 2	4	4	19½
RHC 4	4	2	10½
Promotie 7	5	2	14
Centrum 4	4	-	8½

HSB klasse 4B

SIO 4	5	9	29
Verburch 1	5	8	21½
Promotie 8	5	6	24½
DSC 8	5	6	23
Vogelwijk 3	5	5	23½
Schaakmat 4	5	4	19
Corbulo 5	5	2	10
Rijswijk 6	5	-	9½

Promotie 1		KNSB 2B										MP	BP	Rang
Nr		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
1	Promotie	■	5	5,5	5,5	2,5	6				3,5	8	28	
2	DD 2	3	■	4,5	4	3				3,5	5	5	23	
3	WSC	2,5	3,5	■	2,5				5	5,5	4,5	6	23,5	
4	Voorschoten	2,5	4	5,5	■			5,5	4	4		7	25,5	
5	Oegstgeest	5,5	5			■	5,5	4	6,5	4		10	30,5	
6	Rijswijk	2				2,5	■	4,5	4	4	4,5	6	21,5	
7	Messemaker				2,5	4	3,5	■	2,5	3	4	2	19,5	
8	Utrecht 3			3	4	1,5	4	5,5	■		3	4	21	
9	Alphen		4,5	2,5	4	4	4	5		■		7	24	
10	LSG 4	4,5	3	3,5			3,5	4	5		■	5	23,5	

Promotie 2		HSB Promotieklasse										MP	BP	Rang
Nr		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
1	DD 4	■	3	4,5	2	3	4			2	2	2	20,5	
2	HSV 1	5	■	4	1,5	3,5			3,5	1,5	2,5	3	21,5	
3	HgseToren1	3,5	4	■	1			3	5,5	2	4	4	23	
4	DSC 2	6	6,5	7	■		6,5	4,5	5,5	5,5		14	41,5	
5	Promotie 2	5	4,5			■	4,5	6,5	6,5	3,5	5,5	12	36	
6	SchToren1	4			1,5	3,5	■	5,5	7	1,5	5,5	7	28,5	
7	Centrum 1			5	3,5	1,5	2,5	■	3	3,5	3,5	2	22,5	
8	Ooievaar 2		4,5	2,5	2,5	1,5	1	5	■		4	5	21	
9	DD 3	6	6,5	6	2,5	4,5	6,5	4,5		■		12	36,5	
10	Belg.Park1	6	5,5	4		2,5	2,5	4,5	4		■	8	29	

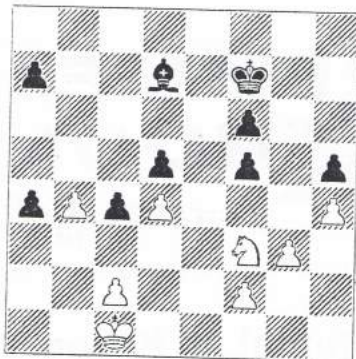
Promotie 3		HSB 1B								MP	BP	Rang
Nr		1	2	3	4	5	6	7	8			
1	Corbulo 1	■	3,5	3,5	3	5,5			6,5	4	22	
2	SHGP 1	4,5	■	1	5,5			3	4	5	18	
3	Rijswijk 2	4,5	7	■			2	3,5	5	6	22	
4	Promotie 3	5	2,5		■	7	3	4		5	21,5	
5	Botwinnik1	2,5			1	■	3,5	2,5	5	2	14,5	
6	DSC 3			6	5	4,5	■	5,5	7	10	28	
7	RHC 1		5	4,5	4	5,5	2,5	■		7	21,5	
8	Pomar 2	1,5	4	3		3	1		■	1	12,5	

Promotie 4		HSB 2A								MP	BP	Rang
Nr		1	2	3	4	5	6	7	8			
1	EnPassant1	■	2,5	1	7,5	0,5			3,5	2	15	
2	DSC 6	5,5	■	4	5,5			5,5	6,5	9	27	
3	SchToren 2	7	4	■			3,5	7	5,5	7	27	
4	Botwinnik2	0,5	2,5		■	2	0,5	7		2	12,5	
5	Promotie 4	7,5			6	■	6	3,5	5	8	28	
6	DCSV 1			4,5	7,5	2	■	5,5	5	8	24,5	
7	Paris 1		2,5	1	1	4,5	2,5	■		2	11,5	
8	Collectie2	4,5	1,5	2,5		3	3		■	2	14,5	

Promotie 5 HSB 2D											
Nr	1	2	3	4	5	6	7	8	MP	BP	Rang
1 Promotie 5	■	6,5	2	2,5	5			5,5	6	21,5	
2 DD 7	1,5	■	2	2			3,5	3	0	12	
3 HgsToren 3	6	6	■			3,5	1,5	5,5	6	22,5	
4 RHC 2	5,5	6		■	3	3,5	5		6	23	
5 HSV 2	3			5	■	6	4	6,5	7	24,5	
6 LSC 1			4,5	4,5	2	■	2,5	3,5	4	17	
7 Wassenaar1		4,5	6,5	3	4	5,5	■		7	23,5	
8 Centrum 2	2,5	5	2,5		1,5	4,5		■	4	16	
Promotie 6 (jeugd) HSB 2B											
Nr	1	2	3	4	5	6	7	8	MP	BP	Rang
1 DSC 5	■	4	4,5	6,5	7			3,5	7	25,5	
2 Pomar 3	4	■	1,5	2,5			1	1	1	10	
3 DD 5	3,5	6,5	■			7	3	2,5	4	22,5	
4 Promotie 6	1,5	5,5		■	3,5	6	2		4	18,5	
5 Revanche 1	1			4,5	■	4,5	2	2	4	14	
6 SHGP 2			1	2	3,5	■	0	2,5	0	9	
7 Tijdnood 1		7	5	6	6	8	■		10	32	
8 Vogelwijk1	4,5	7	5,5		6	5,5		■	10	28,5	
Promotie 7 (jeugd) HSB 3A											
Nr	1	2	3	4	5	6	7		MP	BP	Rang
1 Lierse 2	■	3,5	7	3,5	5,5				4	19,5	
2 BelgPark 3	4,5	■	5,5	3,5	7		3,5		6	24	
3 RHC 4	1	2,5	■			5	2		2	10,5	
4 Botwinnik3	4,5	4,5		■	5	7,5	3,5		8	25	
5 Promotie 7	2,5	1		3	■	6,5	1		2	14	
6 Centrum 4			3	0,5	1,5	■	3,5		0	8,5	
7 Voorburg 1		4,5	6	4,5	7	4,5	■		10	26,5	
Promotie 8 (jeugd) HSB 4B											
Nr	1	2	3	4	5	6	7	8	MP	BP	Rang
1 Verburch 1	■	5,5	4,5	5	0			6,5	8	21,5	
2 Corbulo 5	2,5	■	5	1			1	0,5	2	10	
3 Rijswijk 6	3,5	3	■			0	3	0	0	9,5	
4 Promotie 8	3	7		■	4	4	6,5		6	24,5	
5 SIO 4	8			4	■	4,5	5,5	7	9	29	
6 Vogelwijk3			8	4	3,5	■	5	3	5	23,5	
7 Schaakmat4		7	5	1,5	2,5	3	■		4	19	
8 DSC 8	1,5	7,5	8		1	5		■	6	23	

IN DE ROODE LEEUW

Een bijzondere middag was het in de Roode Leeuw te Oegstgeest. Anders dan andere schaakmiddagen. Voor het eerst had Frits Hoorweg de normale opstelling opgegeven voor een tactische. Oegstgeest, onze tegenstander, zou het ons dan ook bijzonder lastig gaan maken in de strijd om de eerste plaats in onze poule. Aan bord 1 Pedrag Nicolic uit Sarajevo in Bosnië Herzegovina, de nummer 18 van de wereld en de nummer een van zijn land met een rating van 2655. Aan bord 2 Genna Sosonko, afkomstig uit Leningrad in Rusland, nummer 8 van Nederland met een rating van 2515, en aan bord 4 Nebosja Nicolic uit Sarajevo in Bosnië Herzegovina, nummer 8 van zijn land met een rating van 2430. Men had bepaald geen halve maatregelen genomen. Eugene Verwiel, Henk Noordhoek en Bernard Bannink hadden de eer om het tegen deze kanonnen op te nemen. Alles wat zij scoorden beschouwden we vooraf als meegenomen. De echte veldslag tussen Oegstgeest en Zoetermeer zou aan de andere vijf bord en uitgevochten worden. Frits Hoorweg en Sven Bakker kweten zich voortreffelijk van die taak en haalden beiden het hele punt binnen. Sven toverde op zijn bord uit het niets op imponerende wijze een winststelling tevoorschijn terwijl Frits bekwaam de opening van zijn jonge tegenstander ontregelde en de partij besliste met een fraai dubbel familieschaak. Manuel Nepveu had ook kunnen winnen doch liet zijn tegenstander ontsnappen. Hoe had hij in onderstaande stelling de partij in zijn voordeel kunnen beslissen?

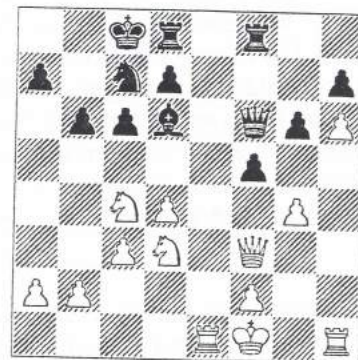
M. Nepveu - T. Willemze (Oegstgeest, 11-1-97)
1. f4! De juiste zet. Manuel Nepveu speelde 1.Ke6? hetgeen op hetzelfde neer lijkt te komen. Dat is echter niet het geval. Wit kan dan de partij redden als hij 2.Pe1! f4 3.Pg2 fg3 4.fg3 speelt. Zwart is daarna verplicht om 4.Le8 te spelen. Na 4.Pf4! Kd6 is remise de meest waarschijnlijke uitslag. In de partij was het echter zwart die na 2.Ph2 f4 3.g4 hg4 4.Pg4 Kf5 5.f3 de beste kaarten weer in handen had. Manuel slaagde er echter niet in deze op de juiste

manier uit te spelen en de partij eindigde alsnog in remise. Na het correcte **1.f4! 2.Pe1 gf3 3.fg3 Lh3!**, verhindert 4.Pg2, dringt de zwarte koning binnen en is de zwarte winst een kwestie van tijd.

Ging het aan bord 8 half mis, helemaal mis ging het aan de borden 3 en 6. Jaap Bij de Vaate aan bord 3 speelde het Siciliaanse vleugelgambiet (1.e4 c5 2.b4). In De Lier had hij met dat gambiet een winststelling weten te bereiken die echter door een onachtzaamheid verloren ging. In Oegstgeest leek zelfs een remise steeds ver weg en verloor Jaap zonder ooit veel hoop op een halfje te hebben gehad. Aan bord 6 trof ik Joop Piket. Hij speelde zijn standaardopening. Een echte Piket stelling stond er op het bord liet een clubgenoot van Piket mij tijdens de partij weten. Ik voelde mij minder op mijn gemak in deze mij geheel nieuwe stellingen.

J. Piket - J.W. Meijer (Oegstgeest, 11-1-97)

1.d4 Pf6 2.Lg5 g6 Een aanbeveling van een van mijn medespelers. **3.Lf6 ef6 4.e3 Lg7 5.h4 De7** Origineel. **6.h5 f5 7.Ph3 b6** Sla nooit op b2 ook al is het goed! **8.Pf4 c6 9.c3 La6 10.Pd2 Lf1 11.Kf1 Pa6 12.Df3 Pc7 13.e4 fe4 14.Pe4 0-0-0 15.h6 Lf8 16.Te1** Een kritiek moment. **16.f5** Te overwegen viel **16.d5 17.Pd2 Dd6 18.Pd3 f6!** en de witte pion op h6 kan zwak worden. **17.Pd2** Ik was op dit moment niet ontevreden. De zwarte loper op f8 staat slecht doch hetzelfde geldt voor de witte koning op f1 en de witte toren op h1. Mijn grootste zorg was dat wit op de klok een half uur voorsprong opgebouwd had. **17.Dg5** Met de verkeerde intentie gespeeld. **18.Pc4!** Verhindert het beoogde **18.Lh6?**, omdat wit na **19.Pd6 Kb8 20.Pf7 Df4 21.Th6! Dd2 De3** een kwaliteit wint. **18. Df6** Zwart moet terug. **19.Pd3** Dreigt **20.g4. 19.Ld6** Het ware verstandig geweest de zwarte dame met **19.Le7** van enige rugsteun te voorzien zou Aaron Nimzowitsch opgemerkt hebben. **20.g4! 20.Thf8?** Nu was **20.Tde8** absoluut noodzakelijk. Na het door wit beoogde **20.g5 Te1 21.Pe1 De6** staat zwart zeker niet slechter. De volgende zet van wit zag ik totaal over het hoofd.

21.g5! Tja! Schaken is een simpel spel. Ik gaf onmiddellijk op. Een half uur later was ik weer de oude.

Terug naar de borden 1, 2 en 4. Aan bord 1 drukte Pedrag Nicolic langzaam, maar uitermate zeker, het witte leger van het bord. Hij besliste zijn partij tegen Verwiel met een leuke afleidingscombinatie. Aan bord 2 bracht Henk Noordhoek de Grünfeld opening op het bord. Sosonko antwoordde geroutineerd. Hij won in de opening al een pion en verzilverde die, ondanks het inventieve verweer van Henk, laat in de middag na een toren eindspel (Wit: Kg1, Ta1, pionnen a7, e5, h2; Zwart: Kg8, Ta8, pionnen f7, g6 en h7). Beter verging het Bernard Bannink die met zwart uitstekend partij gaf tegen Nebosja Nicolic. Het dubbele toren eindspel (Wit: Kg3, Tg1, Ta5 pionnen e4, f3, g2, h2; Zwart: Kg8, Tc2, Td2, pionnen f7, g7, h6) dat op het bord verscheen gaf zeker kansen op remise die echter na een mindere pionzet (g5) tergend langzaam uit het zicht verdwenen.

Na afloop van onze partijen sprak ik met Pedrag Nicolic en vroeg hem of hij echt de nummer 18 van de wereld was? Een brede glimlach verscheen op zijn gezicht. Waarom hoorden of lazen we niet vaker zijn naam? Hij bekende dat hij zijn PR niet zo goed verzorgde. Zijn landgenoot Ivan Sokolov, de nummer 2 van Bosnië Herzegovina met een rating van 2615, die ook in Nederland woont, deed dat veel beter. Nicolic vond wel dat hij de betere schaker was. Hij speelde voor zijn plezier mee bij Oegstgeest. Zoals bekend heeft hij na zijn gedwongen vertrek uit Sarajevo daar onderdak gevonden. Dat het deelnemen aan de KNSB competitie zelfs voor een Pedrag Nicolic geen ongevaarlijke bezigheid is toonde Dinard van der Laan (rating 2032) uit Alphen aan de Rijn aan. Van der Laan won van zijn gerenommeerde tegenstander met de Tschigorin verdediging!

Voor ons clubblad vroeg ik hem wat zijn beste partij tot nu toe geweest was. Hij reageerde terughoudend en refereerde, nadat ik wat aandrang, aan een uitspraak van Tal: "Mijn beste partij moet ik nog spelen!". Even later vertelde hij dat hij zeer trots was op een partij uit Wijk aan Zee die hij van Karpov gewonnen had. Dat kunnen inderdaad maar weinig mensen op de wereld hem nazeggen. Thuis heb ik die partij opgezocht. Het is een fraaie partij die laat zien waarom Nicolic al tien jaar lang een van 's werelds beste twintig schakers is. Een interview van Dirk Jan ten Geuzendam met Pedrag Nicolic is te vinden in *New in Chess* 95/1.

Karpov - P. Nicolic (Wijk aan Zee, 1988; NiC 88/3)
1.c4 e5 2.Pc3 Pc6 3.g3 g6 4.Lg2 Lg7 5.Tb1 a5 6.a3 f5 7.d3 Pf6 8.e3 0-0 9.Pe2 Pe7!? 10.0-0 c6 11.c5 d5 12.cd6 Dd6 13.Dc2 Le6 14.Pa4 La2 15.Ta1 Lf7

16.Td1 Pd7 17.d4 e4 18.Ld2 b5 19.Pc5 Lc4 20.Pd7 Dd7 21.Pc1 De6 22.b3 Ld5 23.Tb1 Dd6! 24.Lc3 Lf7 25.Dd2 Pd5 26.La5 Da3 27.Lc3 Pc3 28.Dc3 Tfc8 29.f3 c5 30.fe4 cd4 31.De1?! (Dd3) de3 32.ef5 Dc5 33.Pe2? (Pd3) Ta2 34.Tbc1 Df5 35.Tc8 Dc8 36.Pf4 g5 37.Pe2 Lb3 38.Tc1 Dg4 39.Pc3 Td2 40.Pb5 Tg2 41.Kg2 Ld5 42.Kg1 De4 en wit gaf op.

Tijdens het Hoogovenstoernooi troffen Pedrag Nicolic en Ivan Sokolov elkaar op 2 februari van dit jaar.

P. Nicolic - I. Sokolov (Wijk aan Zee, 1997)

1.d4 Pf6 2.Pf3 c5 3.d5 b5 4.a4 b4 5.Lg5 d6 6.e3 g6 7.Lxf6 exf6 8.Lb5 Pd7 9.c3 bxc3 10.Pxc3 f5 11.0-0 Lg7 12.Lc6 Tb8 13.Pb5 0-0 14.Pxd6 La6 15.Pb5 Pf6 Dc1 Db6 17.Pd2 Tbd8 18.Pc4 Db8 19.Td1 Lc8 20.d6 Le6 21.h3 a6 22.Pc7 Txd6 23.Pxd6 Dxc7 24.Lf3 Tb8 25.Td2 Tb4 26.a5 h5 27.Dc2 Pe4 28.Pe8 De7 29.Pxg7 Pxd2 30.Dxd2 Kxg7 31.Tc1 c4 32.Ld5 Lxd5 33.Dxd5 De4 34.Dc5 Tb5 35.Dc7 De5 36.Txc4 Dxb2 37.Tc5 Da1 38.Kh2 Tb1 39.De7 Th1 40.Kg3 Tc1 41.Td5 Tc6 42.Td8 Df6 43.De8 Kh6 44.Td7 Te6 45.Df8 Dg7 46.Dxg7 Kxg7 47.Ta7 Kf6 48.h4 Tc6 49.Kf3 Kg7 50.g3 Te6 51.Ta8 Kh7 remise.

Heeft Nicolic in deze partij tegen zijn directe rivaal om de schaaktroon van Bosnië Herzegovina niet ergens de winst laten liggen?

Hans Meijer.

BEMMEL & KROON

5-STERREN ZAKEN
IN WITGOED

Dorpsstraat 75 Zoetermeer tel: 3163904

v. Bemmelen en Kroon Sevice...

- * Vakkundige levering in overleg, binnen 24 uur.
- * Gratis bezorgen.
- * Oude apparaat wordt gratis afgevoerd *
- * Nazorg door eigen T.D. binnen 48 uur.
- * Betalingsspreiding mogelijk.
- * 5 jaar garantie v.a. f 12,- per jaar.
- * excl. milieuheffing

Bestaat Promotie ?

'Nepveu bijna bovenaan' had mijn vrouw in de krant gelezen, zei ze. Ja hoor, dacht ik, dat zal ze wel weer verkeerd gelezen hebben. Er zijn zo van die zekerheden in je leven die je vastigheid bieden, en dat is er een van. Ze zal wel weer 'Nemesj bijna bovenaan' gelezen hebben in een stuk over de beklimming van de Mount Everest, of 'Nerveus weer bovenaan' in een stuk over de belangrijkste kwalen die psychologen bij hun patiënten vinden. Ik maakte me niet druk. Als oud-lid van Promotie wist ik toch zeker wel dat dat niet kon. Maar ze hield vol, het was echt waar. 'Nepveu bijna bovenaan'. De schat.

Het deed me wel aan vroeger denken. Die goede, oude tijd, waarin Broekman jaren achtereen kampioen werd, of Blankespoor, of Kalkwijk. Ahlers, natuurlijk! Cayaux! In die jaren was een zekere Manuel Nepveu een topper in de tweede groep. Alles stond vast, je wist waar je aan toe was. Met de komst van Bannink verdwenen die zekerheden en daarmee die goede oude tijden, maar alla, dat was een veelbelovend jeugdtalentje dat snel naar een andere vereniging zou gaan. Maar hij bleef en werd vaker kampioen. Dat was het moment dat ik ben afgehaakt. Maar zo nu en dan volg ik de vereniging nog wel. Soms hoor ik wel eens wat, en een enkele keer kom ik nog wel eens langs, hoewel de laatste twee keren me slecht bevielen.

De eerste keer (zo'n zeven jaar geleden, denk ik) kreeg ik van mijn vrouw te horen dat Henk Noordhoek kansen zou maken op het kampioenschap. Nadat ik was uitgelachen (de schat heeft nou eenmaal geen verstand van schaken) las ik tot mijn verbijstering in de krant dat Noordhoek bijna kampioen was. 'Die berichtgeving in het Streekblad ook altijd!', had ik gedacht, maar uit nieuwsgierigheid was ik toch naar de jaarvergadering gegaan. En ja hoor, Noordhoek werd uitgebreid gefêteerd met zijn kampioenschap. 'Bestaat Promotie?' dacht ik toen voor het eerst. Later bedacht ik dat ze me gewoon voor het lapje hebben gehouden. Leuk toneelstukje, dat kampioenschap. Broekman was natuurlijk de echte kampioen. Met die gedachte kon ik verder leven.

Een paar jaar later was ik toevallig weer in de buurt en ik ging onaangekondigd naar binnen. Het was weer ouderwets gezellig, maar ik kreeg een klap toen ik de stand zag. Na tien ronden stond Eggink bovenaan. Volgens Meijer zou hij binnenkort in het eerste gaan spelen ook! Nadat ik was bijgebracht friste ik mijn geheugen nog eens op. Die Eggink, dat was in mijn tijd toch een middenmoter in de tweede groep met vage openings-ideeën? Bovenaan? Hij? Dat kon niet. Waarschijnlijk heb ik alles gedroomd, want toen ik drie weken later weer kwam stond hij gewoon weer twintigste. Weer een toneelstukje? Bestond Promotie eigenlijk nog wel?

Door al die oude herinneringen was ik toch een beetje uit het veld geslagen door de opmerkingen van mijn vrouw. Er zou daar bij Promotie toch niet weer iets geks aan de hand zijn? Nepveu bovenaan, een fatsoenlijke vereniging zou hier toch tegen optreden? Een paar weken daarna zei mijn vrouw dat ze die middag een vriendin van de vrouw van een neef van de buurvrouw van Nepveu had gesproken, en dat die had gezegd dat het echt waar was, dat Nepveu nu tweede stond bij Promotie, en dat hij bijna eerste stond, en dat hij heel trots was, en dat Eggink en Sewkarannogwat ook heel hoog stonden op de ranglijst. Ze zouden toch niet? Maar het bestuur dan? Zouden die daar niets aan kunnen doen?

Gewapend met een heleboel achterdocht ging ik op een dinsdagavond naar Promotie om poolshoogte te nemen. Ik heb het geweten. Bij binnenkomst pakte ik een blaadje van de stapel. "De Promoot". Dat heette vroeger toch gewoon "Weekbulletin"? Al die nieuwlichterij ook. En ja hoor, Bannink bovenaan, Nepveu tweede, Eggink en Sewkaransingh zes en zeven. En tot mijn schrik Broekman ook nog op een degradatieplaats! Wat een ellende. Wie heeft dat competitiesysteem in hemelsnaam bedacht? Hoe kan in een bonafide systeem Nepveu bovenaan komen? En Eggink? Sewkaransingh, ach, dat is natuurlijk weer zo'n jeugdtalentje die het een jaartje leuk doet, maar waar je verder nooit meer wat van hoort. En Broekman op een degradatieplaats? En ik las ook nog dat 'Doctor Manuel' schaakles gaf. De arme drommels.... "Bier, bier" schreeuwde ik, en gelukkig kon daarin worden voorzien. En wat ik toen zag: alsof ik het zelf had bedacht, geschreven en geregisseerd. Heerlijk, heerlijk.

Wat wilde het geval. Bannink had afgezegd, want hij wilde gaan bridgen. Nooit een echte schaker geweest, die jongen, maar alla. Door een fout bij de wedstrijdleader (Trommel) was dat echter niet doorgekomen en op de indeling van die week stond de partij Bannink - Nepveu. Bij afwezigheid van Bannink zou Nepveu dus een reglementair punt krijgen, en koploper worden. En Trommel was niet te vermurwen. 'Punt is punt', zei hij. Maar toen dit bekend werd ontstond er ergernis onder de schakers, en paniek in de bestuursgelederen. Dit kon toch niet. Dit ging te ver. Het bestuur zette de wedstrijdleader onder zeer zware druk, en om te voorkomen dat hij gelyncht zou worden zegde hij toe dat hij zou proberen Bannink op te sporen. Na een telefonade van een dik kwartier langs allerlei rokerige cafés werd Bannink opgespoord. Hij zat net het slem van zijn leven te spelen (7 sans die er niet in zat, maar er wel uit dreigde te komen) en vond het dus zeer vervelend dat Trommel belde, en hij werd dan ook erg kwaad. Maar toen hij hoorde waar het over ging gooide hij de kaarten er bij neer en snelde zich naar de vereniging. Daar aangekomen (hij was nog net op tijd) veegde hij in luttele zetten Nepveu van het bord. De vereniging was gered. Bannink, het slem van je leven zal je wel nooit meer spelen, maar, namens heel Promotie, bedankt!

Maar dat was natuurlijk allemaal een toneelstukje, voor mij. Bedankt! Promotie bestaat natuurlijk niet echt.

Edgar H. Kriggen.

P.S. Het laatste bewijs dat ik nog nodig had om me ervan te overtuigen dat Promotie echt niet bestaat hoorde ik vorige week. Noordhoek zou knock-out-kampioen zijn geworden. Hahahahahahahahahahaha!

STIL GENIETEN

Als schaker zit iedereen wel eens achter zijn bord te genieten van een stelling waarin niets mis kan gaan en waar de tegenstander alleen nog maar een beetje kan spartelen. Op donderdag 9 januari had ik zo'n ervaring en omdat ik er nog dagen van heb lopen nagenieten wil ik de PROMOTORS daar ook deelgenoot van maken. De situatie ontstond in mijn partij aan het eerste bord van het tweede, dat om de bovenste plaats speelde tegen DD3 op 9 januari helaas door ons verloren met het kleinst mogelijke verschil). Ik speelde met wit tegen Schendstok, die normaal speelt in DD1. Volgens het verhaal speelt hij niet langer in de KNSB, vanwege een rookverbod. Dat zou kunnen kloppen, want aan het eind van de avond was de asbak meer dan gevuld.

Ik speelde als 35e zet c4-c5 en zwart was in lichte tijdnood.

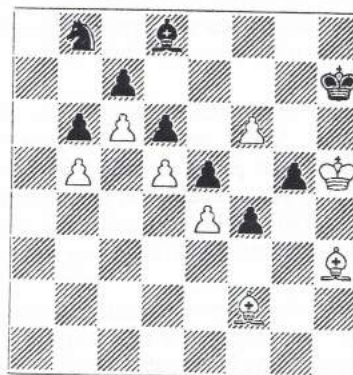

Diagram 1 laat zien dat zwart niet kan spelen met zijn paard en dat hij verder een vreselijk slechte looper heeft. Wit heeft duidelijk het voordeel van de stelling, maar het is de vraag of er winst is uit te slepen. Door zijn tijdnood speelde zwart snel 35. ..., Ke7, waarna ik met groot genoegen 36. c6 speelde. Hiermee is het zwarte paard voorgoed het spelen onmogelijk gemaakt. Twee maal de pionnen ruilen is trouwens ook niet zo'n leuke optie, want zwart moet vanwege de dreiging La7 nog steeds op zijn paard letten.

In de stelling na 36. c6 moet ook nog opgemerkt worden dat de zwarte looper ook nog gekluisterd is aan d8 vanwege de dreiging Lxb6. Immers als de zwarte looper het veld c7 niet meer beheerst kan er niet terug geslagen worden omdat dan de witte pion op c6 doorloopt. We zullen later zien dat dat nog te pas komt.

Wit lijkt dus in de uitvluggerfase risicoloos op winst te kunnen spelen. Hij heeft in ieder geval een extra spelend stuk. Dat vergt overigens nog wel wat taxatie. Er is namelijk alleen iets te bereiken (zie diagram 1) via g4-g5. Dat kost in eerste instantie een pion en het levert zwart twee verbonden vrijpionnen op. Terzijde merk ik nog op, dat mijn schaakprogramma FRITZ-2 helemaal geen raad met deze stelling weet. De zet g4-g5 kost immers eerst een pion en hij rekent domweg niet diep genoeg om dit ook maar even te overwegen.

De partij ging dus als volgt verder: 36..., Kf7 37. Kf3, Kg7 38. Lf1, Kf7 39. b5, Kg7 40. Lh3, Kf7 41. g5(!), hxg5 42. Kg4, Kg7 43. Kh5, Kh7 44. hxg5, fxg5 45. f6(!), zie diagram 2.

Zwarts paard staat nog steeds zielig op b8 en hij moet wel nemen op f6. Dat maakt slaan op b6 mogelijk en dat is in de uitvluggerfase wel prettig, want het voorkomt een zwarte vrijpion. Er volgde: 45. ..., Pxc6 46. bxc6, Lxf6 47. Lxb6, Ld8 48. La5, Kg7 49. Lf5, Kf7 50. Kh6, Kf6 51. Kh7, Kf7 52. Le6, Ke7 53. Kg7, Ke8 54. Ld7, Ke7 55. Le1. Het doel is nu bereikt, zwart kan alleen nog maar een van zijn vrijpionnen spelen. Die worden opgepeuzeld, de lopers geruild en zwart kan opgeven. Jammer genoeg overzag ik in de tijdnood dat zwart na 55. ...f3 56. Ld2 gewoon op de volgende zet mat gaat. Die stelling laat ik daarom ook nog maar even zien.

Ik deed dus wat anders, maar het doet er niet zoveel toe. Alles wint immers. Zwart moet beslist masochistische trekjes hebben, want hij gaf pas bij de 62e zet op. Dat was dus een half uur lang 27 zetten stil genieten. Maar ik moet toegeven dat als het Schendstok niet was geweest het genot ook minder was geweest.

Jan Kalkwijk

DOCTOR DOCEERT.

XXXI. Het collectieve schaakgeheugen.

Het is een gemeenplaats om te zeggen dat de veranderingen binnen de openingstheorie met steeds grotere snelheid plaatsgrijpen. Bijna elk boek op openingsgebied begint in het voorwoord met deze gemeenplaats. Begrijpelijk natuurlijk, want een schrijver moet een reden aangeven waarom hij het zoveelste boek op de markt brengt over de Svesjnikov of de Sämisch-variant van het Koningsindisch. Maar boeken over dit soort varianten gaan in ieder geval nog ergens over. Opmerkelijk genoeg zijn er echter ook geschriften met soms dik honderd kloeke pagina's over een onbenullige opening of idem variantje, doorgaans geschreven door een schaker van gering allooï. Waarom?

Dit 'varianten-circuit' functioneert omdat er genoeg schakers zijn die een schaakboekje binnentreden op zoek naar de laatste mode in een of ander -liefst duister- systeem. Sommige schakers onder ons leven volledig bij de waan van de dag en laten broodschrijvers een paar stuivers verdienen aan rotboekjes waar intelligentere types met een boog omheen lopen.

Veel minder echter lijkt menig 'serieuze' schaker geïnteresseerd in die vruchten van schaakkunst die in het lange-termijngeheugen van Caïssa terechtgekomen zijn. Bij die vruchten denk ik dan aan de grote schaakmatches uit het verleden, aan de partijen van de grootsten en aan de minder aan bederf onderhevige resultaten van de schaaktheorie.

En toch lijkt het er sterk op dat veel schakers hier niet om geven. Van een aantal beslist serieus te noemen schakers weet ik dat ze de schaakgeschiedenis niet interessant vinden. Namen als Blackburne, Zukertort en Anderssen zijn klanken die ze misschien ooit wel eens gehoord hebben, maar ze verbinden er niets mee en zien dat ook niet als een gemis.....

Dit zijn dan ook niet de schakers die de verzamelde partijen van Botwinnik of Aljechin in hun schaakboekje hebben staan en zulken hebben typisch meer informatie verzameld over het gambiet van de idiote Emil Diemer dan over toreneindspelen.

Maar deze houding, die op snelle (openings)succesjes uit is, is natuurlijk kortzichtig. Want terwijl zo'n bizar en zelden gespeelde gambiet ruimschoots afgedaan kan worden in één regel -"1 d4,d5 2 e4, de4x 3 Pc3, e5! en Wit bekijkt het maar"- hebben toreneindspelen een 'universele' waarde, komen vaak voor en geeft hun bestudering en correcte behandeling aanleiding tot halve en hele punten die anders nooit geoogst zouden zijn. Bovendien geeft de bestudering van deze eindspelen inzicht in het wezen van de toren, een kijkje in de ziel van het kasteel zagezegd.

Waar komt nu deze monomane fixatie op openingsnieuwttjes met gelijktijdige desinteresse voor het rijke reservoir der schaakhistorie vandaan?

Het antwoord zoek ik in een 'materialistische' opvatting van de schaakpartij. Een schaakpartij is dan een middel om punten te halen in enig competitief verband. Andere waarden vertegenwoordigt de schaakpartij - en in breder verband het schaken als geheel- niet. Als een partij is gespeeld heeft hij in principe afgedaan. Het (halve) punt is al dan niet binnen. Er kan na afloop van de partij eventueel nog even geanalyseerd worden, maar dat is het dan. De schoonheid van de partij is een bijkomstigheid. Leuk, maar ook niet meer dan dat. Het volle pond is het enige dat telt, hoe ook tot stand gekomen. Het 'sportieve' aspect overheerst in deze opvatting: winnen, punten en eventueel een prijs. De schaakhistorie geeft je nauwelijks of geen wapens in handen tegen je opponenten, want 'toen' wisten ze minder van de openingen dan 'nu'. Kennis van de partij Steinitz-von Bardeleben, Hastings 1895, levert je geen punt extra op. Die partij mag dan Kunst met een grote K zijn, maar wat koop je ervoor? Je kunt in de 'materialistische' optiek beter een boekje kopen waar varianten in staan die punten opleveren voor je zelf ook maar een enkele minuut hebt hoeven nadenken

Voor iemand als Botvinnik was deze 'materialistische' opvatting stellig niet acceptabel. Hij was weliswaar competitief ingesteld, maar zijn opvatting over het schaken was dat het een Kunst was die als zodanig serieus moest worden genomen.

In zijn commentaar bij een van de zetten uit de turbulente en verre van geweldige achttiende partij van de 1958-match met Smyslov wordt zijn standpunt duidelijk.

Luistert naar de maestro!

".....Why did my opponent go in for this dubious plan? I think there can only be one explanation -Black was preparing the following psychological trick. He chooses a continuation which he is sure his opponent had not examined in adjournment analysis and makes his move at lightning speed The calculation was a simple one, the disconcerted opponent put out by the unexpected plan and Black's confident play, would check the variations, get into time trouble and then....

In principle, such an approach to chess has little in common with art, but in practice it could work out all right....." (mijn cursief).

[Mikhail Botvinnik. Master of Strategy, Batsford 1992, p.110]

Botvinnik was dit soort -in het onderhavige geval zelfs contraproductieve- effectbejag een gruwel. Voor hem ging het om meer dan de punten alleen. Hij heeft dan ook rijkelijk bijgedragen tot het collectieve schaakgeheugen.

In dit collectieve schaakgeheugen nu liggen pareltjes opgeslagen die ieder van ons kunnen verblijden en waar ieder zich aan kan laven. Die beroemde eindspelcompositie van Réti uit 1922 [Wit: Kh8, pi c6, Zwart: Ka6, pi h5, Wit begint en houdt remise] maakt er deel van uit, de evergreen Botvinnik-Capablanca AVRO 1938, maar evenzeer het magnifieke boek van Löwenfisch en Smyslov over toreneindspelen en de serie boeken van de niet weinig pedante Chéron. In dit collectieve schaakgeheugen vindt men ook de moeizame weg opgetekend waarlangs de laatste waarheid aangaande zo menig eindspel werd ontdekt, een weg die uiteindelijk leidt tot de moderne eindspeldatabases. De analyses van Troitzky aangaande het eindspel K+2P versus K+pi behoren ertoe, die hun wortels in de achttiende eeuw hebben.....

Gelukkig is er tenminste één boek dat deze uitgebreide schaakcultuur met liefde en met de nodige deskundigheid in kaart brengt. In het schitterende boek "The Oxford Companion to Chess" van Hooper en Whyld (Oxford University Press 1992) kun je uren ontspannen lezen en de schitterendste wetenswaardigheden vinden die in verband staan met schaakcultuur.

In deze sproeiende fontein kun je je om te beginnen laten informeren over zuiver schaaktechnische zaken, zoals de namen van bepaalde varianten, de beschrijvende notatie, de achtergronden van de Elo-rating en de minoriteitsaanval.

Maar je kunt er ook lezen over de schaakautomaat Ajeeb en de 'minor masters' die deze levensgrote Indiaan van binnenuit bedienden, over de kunstenaar/schaker Marcel Duchamp die middels het schaakspel zijn huwelijk binnen één week ruïneerde en over Philidor, die vanwege zijn maîtresse en de door haar veroorzaakte moeilijkheden hals over kop Potsdam moest ontvluchten [Zelfs de grote wiskundige Euler vermeldt dit voorval in een brief, zoals ik uit andere bron weet].

Over Aljechin staat alles vermeld wat de nuchtere schaker wil weten, maar ook zijn dubieuze wandel in de tweede wereldoorlog komt aan de orde en zijn makke om ten onrechte de doctorstitel te voeren. En deze opsomming kan ik niet beter besluiten dan met de constatering, dat speciaal voor necrofiele schakers staat vermeld waar precies in Londen men een discreet bezoek kan brengen aan Philidor.

De eindconclusie van het voorafgaande is duidelijk. Het schaakspel biedt ons niet alleen competitie, maar ook genietingen van kunstzinnige en culturele aard. Voor ieder die van schaken houdt om meer dan narcistische redenen alleen zijn er paar'len op te vissen uit het collectieve schaakgeheugen. Degenen die de verhalen van Hoorweg en van mij in dit blad hebben gelezen over de zoektocht naar de graven van de la Bourdonnais en Macdonnell op Kensal Green Cemetery in Londen zullen moeten toegeven, dat die parels soms wat onconventioneel kunnen zijn.

Ik wil besluiten met het opdissen van een paar meer conventionele parels uit dat mooie collectieve schaakgeheugen. Ze staan in het pamflet dat Max Pam schreef over de match uit 1834 tussen Macdonnell en de la Bourdonnais, uitgegeven door Andriessen. Ik word zelf nogal aangedaan door de gedachte dat in genoemd jaar een merkwaardige samenloop van gebeurtenissen plaatsvond. Want terwijl in Londen de match wordt verspeeld, rijdt de ingenieur John Scott Russell te paard langs een kanaal in het hoge noorden en ontdekt de soliton -een golf die zijn vorm behoudt en voortschrijdt zonder grotelijks te dempen. En deze speciale soliton is weer geliëerd aan de Korteweg-de Vries vergelijking uit 1895, het jaar dat het beroemde toernooi te Hastings werd gespeeld.....

Ik weet dat ik voor de zoveelste maal mijn geschiftheid bewijs, maar deze partijen en die belangrijke natuurkundige ontdekking vormen in mijn hoofd een uiterst aangename, harmonische eenheid.

De eerste parel dan schijnt voor de kiebitzers een openbaring geweest te zijn. Macdonnell speelt het gambiet dat ook nu nog zijn naam draagt en doet dat met verve. Door monomane variantenspelers kan deze partij overigens overgeslagen worden, want Macdonnells gambiet geldt reeds lang als onvoldoende.....

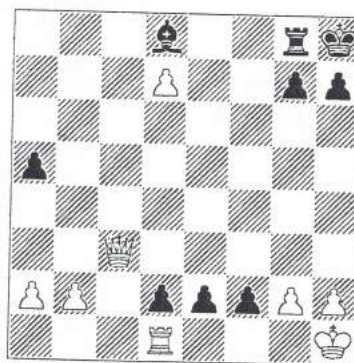
Macdonnell - de la Bourdonnais, partij 54.

1 e4,e5 2 f4,ef4x 3 Pf3,g5 4 Lc4,g4 5 Pc3,gf3x 6 Df3x,Lh6 7 d4,Pc6 8 0-0,Pd4x
9 Lf7x+,Kf7x 10 Dh5+,Kg7 11 Lf4x,Lf4x 12 Tf4x,Pf6 13 Dg5+,Kf7 14 Taf1,Ke8
15 Tf6x,De7 16 Pd5,Dc5 17 Kh1,Pe6 18 Te6x+,de6x 19 Pf6+ (1-0)

En de nu volgende parel, compleet met Russisch kwaliteitsoffer avant-la-lettre, vind ik persoonlijk de schitterendste uit de hele match, al was het maar om de intens vernederende slotstelling. De openingsbehandeling is natuurlijk niet volgens moderne maatstaven. Monomane varianten-neuzelaars kunnen deze partij dus wederom gerust overslaan.....

Macdonnell - de la Bourdonnais, partij 62.

1 e4,c5 2 Pf3,Pc6 3 d4,cd4x 4 Pd4x,e5 5 Pc6x,bc6x 6 Lc4,Pf6 7 Lg5,Le7 8 De2,d5
9 Lf6x,Lf6x 10 Lb3,0-0 11 0-0, a5 12 ed5x,cd5x 13 Td1,d4 14 c4,Db6 15 Lc2,Lb7
16 Pd2,Tae8 17 Pe4,Ld8 18 c5,Dc6 19 f3,Le7 20 Tac1,f5 21 Dc4+,Kh8 22 La4,Dh6
23 Le8x,fe4x 24 c6,ef3x 25 Tc2,De3+ 26 Kh1,Lc8 27 Ld7,f2 28 Tf1,d3 29 Tc3,Ld7x
30 cd7x,e4 31 Dc8,Ld8 32 Dc4,De1 33 Tc1,d2 34 Dc5,Tg8 35 Td1,e3 36 Dc3,Dd1x
37 Td1x,e2 (0-1)

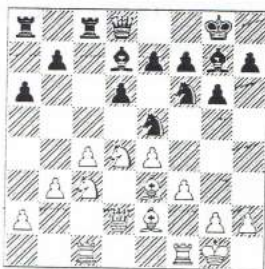

NACHLESE AUS VELDEN

Er is reeds uitgebreid verhaald over de belevenissen van enige promotiespelers in het mooie Velden in Oostenrijk. Partijen zijn nog niet gezien. Eerst een partij van mijzelf tegen ene Herzog uit Oostenrijk. Nr 9 van Oostenrijk met een rating van 2405.

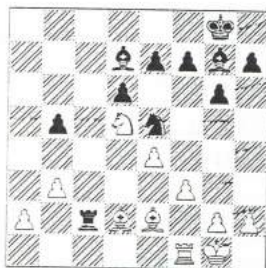
W. Broekman - A. Herzog (2405)

1. d4 Pf6 2. c4 g6 3. Pc3 Lg7 4. e4 d6 5. f3 0-0 6. Le3 Pbd7 7. Dd2 c5 8. Pge2 a6 9. Td1 Tot zover had ik het al eens gespeeld. Tegen Wendel Wijks. Wendel zette voort met 9. Dc7
9. cxd4 10. Pxd4 Pe5 11. Le2 Ld7 12. 0-0 Dc7 13. b3 Tfc8 14. Tc1 Dd8

Wit is ontwikkeld. Hoe nu verder. Mijn idee was om Pd4 om te spelen naar d5. Daar is het paard alleen te verdrijven via e6-e7 waarna pion d6 zwak wordt. Indien wit zijn paard op d4 wegspeelt is zwart in staat b7-b5 door te zetten. Ik vond dat niet erg omdat er een sterk stopveld voor wit op b4 ontstaat.

15. Pc2 b5 16. cxb5 axb5 17. Pb4 Da5 18. Pcd5 Pxd5 19. Txc8+ Txc8 20. Pxd5 Dxd2 21. Lxd2 Tc2

Ik had dit pas na zet 18 zien aankomen. Ik moet nu doorzetten 22. Td1 Txa2 23. Pxe7+ Kf8 24. Pd5 Tb2 25. Kf1 Txb3 26. Lb4 Pc4 27. Lxc4 bxc4 28. Lxd6+ Ke8 29. Tc1 c3 30. e5

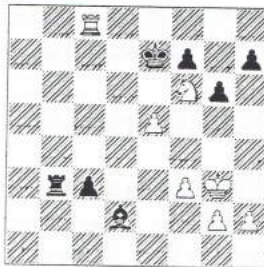

Ik dacht al enige tijd de pion op de c-lijn te winnen.

30. Lb5+ 31. Kf2 Lc4

Wakker geschrokken. Na 32. Pxc3 Lh6 33. Tc2 Ld3 raak ik mijn paard kwijt. 32. Pf6+ Kd8 33. Kg3 Lh6 34. Ta1 Le6 35. Ta8+ Lc8 36. Le7+ Kxe7 37. Txc8

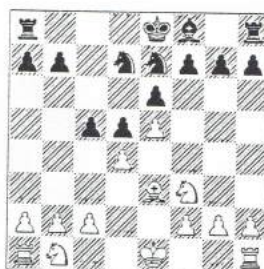

37. Ld2 38. Te8+ en mat. Kleine anekdote. Ik zag het mat niet. Pas nadat alle andere zetten door mij waren afgewezen als verliezend kwam ik tot de eminente slotzet. Al die tijd zat mijn tegenstander verstijfd achter het bord.

Hij heeft nog lang nageanalyseerd met zijn collega's. Er heeft geen winst voor hem ingezeten.

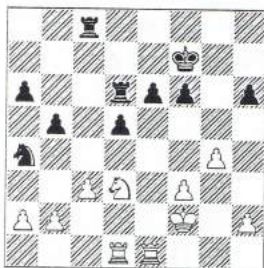
H. Luitjes - H. Kock (2205)

1. e4 c6 2. d4 d5 3. e5 Lf5 4. Ld3 Lxd3 5. Dxd3 e6 6. Pf3 c5 7. Db5+ Dd7 8. Dxd7+ Pxd7 9. Le3 Pe7

Een typisch Luitjes opening. Alles afruilen en in het eindspel remise spelen.

10. dxc5 Pc6 11. c3 Lxc5 12. Lxc5 Pxc5 13. Kd2 f6 14. exf6 gxf6 15. Pa3 a6 16. Pc2 Kf7 17. Tad1 Tac8 18. The1 Pe7 19. Pe3 Thd8 20. Ke2 b5 21. Kf1 Td7 22. g4 h6 23. Pd4 Tg8 24. f3 Pg6 25. Pg2 Pf8 26. Pc6 Td6 27. Pb4 Pfd7 28. Pf4 Pe5 29. Ke2 Tc8 30. Pbd3 Pxd3 31. Pxd3 Pa4 32. Kf2

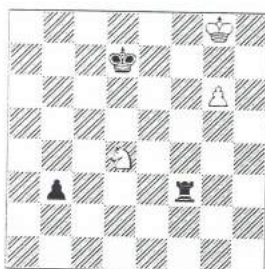

Zwart staat overwegend in het centrum. De pionnenwals komt eraan. Henk onderschat zijn kracht.

32. e5 33. Te2 d4 34. cxd4 Txd4 35. Ted2 Tcd8 36. Ke3 Pb6 37. Ke2 Pc4 38. Tc2 e4 39. fxe4 Txe4+ 40. Kf2 Ted4 41. Tc3 Kg7 42. b3 Pe5 43. Pxe5 Txd1 44. Tc7+ Kg8 45. Pg6 T8d7 46. Tc6 T1d6 47. Tc8+ Kf7 48. Ph4 Td2+ 49. Kg3 T7d3+ 50. Kf4 Txb2 51. Tc7+ Ke6 52. Pf5 Tdd2 53. Tc6+ Kd5 54. Txa6 Thf2+ 55. Kg3 Ke5

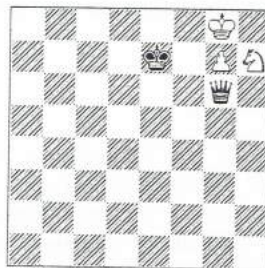
Het einde nadert. 55. Txf3+ wint volgens mij op slag. 56. Ph4 Txa2 57. Pf3+ Kd5 58. Txf6 Tg2+ 59. Kf4 b4 60. Txb6 Tab2 61. Th5+ Kd6 62. Th6+ Ke7 63. Th7+ Kf8 64. Pd4 Tbf2+ 65. Kg5 Td2 66. Pe6+ Ke8 67. Pc7+ Kd8 68. Pe6+ Kc8 69. Tc7+ Kb8 70. Tc4 Td5+ 71. Kf6 Tb5 72. g5 Tb6 73. Te4 Kc8 74. Tc4+ Kd7 75. Td4+ Td6 76. Txd6+ Kxd6 77. Pd4 Kd5 78. Pb5 Tg3 79. Pc7+ Kd6 80. Pb5+ Kd7 81. g6 Tf3+ 82. Kg7 Txb3 83. Kf8 Tf3+ 84. Kg8 b3 85. Pd4

Is het eindspel van toren tegen paard na 85. Tg3 niet gewonnen.

85. b2 86. Pxf3 b1D 87. g7 Ke7 88. Pg5 Dg6 89. Ph7 (Remis, Warum?) [89. Ph7 Dg4 90. Pf8 Kf6 91. Ph7+ Kg6 92. Pf8+ Kh6+ 93. Kf7 Dxb7+] 1/2-1/2

Met opzet heb ik het originele commentaar laten staan. Natuurlijk was dit niet de eindstand. Er is volgens mij nog gespeeld 89. Dh6 90. Kh8 en remise. De laatste zet van zwart was dus zijn laatste fout. Zwart was een FIDE meester uit Duitsland.

Sorry Gerhard, dat ik een verliespartij van jou laat zien. Het komt echter niet zo vaak voor dat er op de vierde zet reeds een stuk wordt geofferd.

A. Pivetta - G. Eggink

1. e4 e5 2. Pf3 Pf6 3. Pxe5 d6 4. Pxf7

4. Kxf7 5. d4 g6 Alhoewel dit wel gespeeld wordt lijkt het mij noodzakelijk agressief op te treden. Ook wit is nog niet ontwikkeld maar heeft er wel reeds een paard ingestoken. 5. c5 gevolgd door 6. Da5+ of 5. De8 lijkt me dan ook beter.

6. Lc4+ Kg7 7. Lg5 Le7 8. 0-0

8. h6 9. Lxf6+ Lxf6 10. f4

De volgende zet van zwart lijkt me weer te passief. Dit samen met zet 11. c6.

10. Kh7 11. Pc3 c6 12. e5 d5 13. Ld3 Lg7

14. f5 gxf5 15. Txf5 Lxf5 16. Lxf5+ Kg8 17. Le6+ Kf8
18. Dh5 Dc7 19. Tf1+ Ke7 20. Tf7+ Kd8 21. Dh4+
De7 22. Dxe7# 1-0

M. Nepveu - D. Agnos (2495)

De geschiedenis herhaalt zich. Was het in Baden? Ik was er niet bij. Manuel werd daar gemengeld door een Griek. Sindsdien kan hij niet meer van de Grieken winnen en gaat hij niet meer naar Griekenland op vakantie. Deze partij bevestigt bovenstaande nogmaals.

1. d4 Pf6 2. c4 c5 3. Pf3 cxd4 4. Pxd4 e5 5. Pb5 d5 6. cxd5 Lc5 7. e3 0-0 8. Le2 a6 De zet a7-a6 komt niet voor in mijn database als standaard. tempoverlies dus?

9. P5c3 e4 10. Pd2 De7 11. Pb3 La7 12. Pd4 Td8 13. Dc2 De5 14. 0-0 Pbd7 15. f4 exf3ep 16. Lxf3 Pf8 17. Ld2 Pg6 18. Tae1 Ph4 19. Ld1 Dg5 20. Lc1 Pxd5 21. Df2 Gezien het vervolg lijkt me dat hier wit iets anders moet spelen. 21. g3 Deze alternatieve zet voorkomt dat later op g2 wordt ingeslagen 21. ... Lh3 22. Pxd5 Pxd5 23. Dxf7+ Kh8 24. Pf3 Dxd5 25. Dxd5 Txd5 26. Lb3 26. Tf2 Lxe3 27. Lxe3 Pxe3 28. Txe3 Txd1+ 29. Tel en zwart staat gewonnen 26. ... Tf5 27. Pd4 [Le6?] 27. ... Lxd4 28. Txf5 Pxe1 29. Th5 Lg4 0-1

23. Dxf7+ Kh8 24. Pf3 Dxd5 25. Dxd5 Txd5 26. Lb3 26. Tf2 Lxe3 27. Lxe3 Pxe3 28. Txe3 Txd1+ 29. Tel en zwart staat gewonnen 26. ... Tf5 27. Pd4 [Le6?] 27. ... Lxd4 28. Txf5 Pxe1 29. Th5 Lg4 0-1

V. Hresc (2425) - B. Bannink

Bij gebrek aan de partij tegen Elisabeth Paets, elf jaar, dat wordt een kanjer, deze partij.

1. e4 c5 2. Pf3 d6 3. d4 cxd4 4. Pxd4 Pf6 5. Pc3 g6 6. Lb5+ Ld7 7. 0-0 Lg7 8. Lxd7+ Dxd7 9. Lg5 Pc6 10. Pb3 0-0 11. f4 Tfd8 12. De2 Er lijkt nog weinig aan de hand. Toch wordt Bernard en snel afgeschoven. Misschien moet hier iets activers gespeeld worden.

12. ... h6 13. Lh4 Dg4 14. Df2Ph5 15. Pd5 Lxb2 16. h3 Dd7 17. Tad1 Lg7 Een paard aan de rand is de schaker te schand. Hij gaat gevangen worden met beslissende aanval. Dat betekent dat er hier een andere zet gespeeld moet worden om het paard te behouden

18. e5 Kh8 19. g4 Pxf4 20. Dxf4 g5 21. Lxg5 hxg5 22. Dxg5 Tf8 23. Pf6, 1-0

Een mooie slotzet. 23....exf6 24.exf6 Lxf6 (Tg8 25.Dh5+) 25. Txf6 en mat op de volgende zet.

Van Henk Noordhoek heb ik geen partij beschikbaar uit Velden 1996. Daarom een gouwe oude uit Velden 1995. De "onsterfelijke" van Henk.

H. Noordhoek - V. Burmakin (2530)

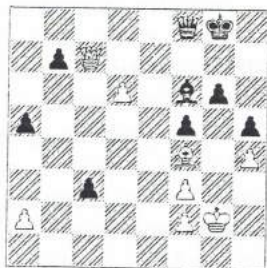
1. e4 c6 2. d4 d5 3. exd5 cxd5 4. c4 (Henk pakt het stevig aan) 4...Pf6 5. Pbc3 g6 6. Pgf3 Lg7 7. cxd5 0-0 8. Lc4 Pbd7 9. d6 exd6 10. 0-0 Pb6 11. Lb3 Lf5 12. Lg5 h6 13. Lh4 Tac8 14. Tac1 Dd7 15. Dd2 Pfe4 16. Pcxex4 Lxe4 17. Lg3 Le4xf3 18. gxf3 (Zo, het loperpaar is voor Henk) 18...d5 19. h4 Df5 20. Kg2 Pbc4 21. Lxc4 dxc4 22. d5 (Op weg naar d8) 22...Tfd8 23. Tfd1 h5 24. d6 Td7 25. Db4 a5 26. Da4 Kh7 27. Td5

Niet gezien 27...Dxd5 28.Dxd7 Tcf8
29.De7 f5 30.Lf4 T8f7 31.Tce1

weer niet gezien 31...Lxb2 32.Dg5 Lg7
33.Tle7 c3 34.Txf7 Df7 35.De7 Kg8
36.Dd8+ Df8 37.Dc7 Lf6 38.d7

38.Lg5! Een gemiste kans. Na Lg5 zie ik niet hoe zwart de promotie van de pion kan tegenhouden. Het moment waarop een Promotiespeler als eerste van een grootmeester had kunnen winnen. Eeuwige roem zou op ons allemaal afgestraald zijn. Zonde.

38...Lh4 39.Ld6 Dd8 40.Dc4+ Kg7
41.Dxc3+ Kh7 42.Dc7 b5 43.Dc6 Dg5+
44.Kf1 Dd2 45.Lc5 Dc1+ 46.Kg2 Ld8
47.Dd5 Dg5+ 48.Kf1 Dc1+ 49.Kg2 Dg5+
50.Kf1 (remise)

Willem Broekman

PM1

Het bovengestelde stuk is maximaal samengesteld via WORD-6. Voor de diagrammen gebruik ik een macro systematiek. Deze is gemakkelijk te hanteren en gratis bij mij te verkrijgen. Het kan ook gedownload worden van internet, webadres :
<http://www.users.dircon.co.uk/~amscott/home.htm>. Dus geen plakwerk meer.

PM2

De zetten van de partijen en de tekst zijn gehaald uit TASCBASE. De partijen uit Velden hebben wij op flop meegekregen.

PTT Schaakkampioenschap

Het PTT Schaakkampioenschap wordt dit jaar in Zoetermeer gehouden. Vanaf 10.30 wordt er op 19 april in het Bridgehome gespeeld. Er zullen wel wat sterke spelers komen. Dus kom kijken.

Willem Broekman.

Verslag Oliebollentoernooi

In totaal waren er 46 spelers aanwezig, zodat er vijf groepen van 8 en een groep van 6 gevormd konden worden.

Dinsdag 17 december was wat aan de vroege kant maar de traditionele olieballen waren voorradig. Menigeen liet ze goed smaken. Per groep waren er 3 prijzen te verdienen. Gezien de hilariteit welke alom te horen was ga ik er vanuit dat men het wel naar de zin heeft gehad. Hieronder de uitslagen:

Groep	Naam 1 ^e prijs	pnt
A	Bakker	5
B	v.d. Wijk	6
C	Boerkamp	6.5
D	Veld	7.5
E	Ouwens	7.5
F	de Vries	6

Groep	Naam 2 ^e prijs	pnt
A	Noordhoek	5
B	v. Staden (L)	6
C	J. Veldhuizen	6
D	Knops	6
E	v. Spronsen	5
F	Bosma	5

Groep	Naam 3 ^e prijs	pnt
A	Kalkwijk	5
B	Eggink	5
C	Kuipers	5
D	Wichart	4.5
E	Pronk	5
F	Bogaardt	4

De zilveren oliebol wordt toegekend aan degene die het beste resultaat heeft behaald. Dit waren Veld en Ouwens, die ik een extra ronde heb laten spelen. Ouwens is sinds kort lid maar heeft laten blijken dat hij uit het goede schaakhout is gesneden. Hij ging met de eer strijken. De grootste oliebol was Bregonje die geen enkel puntje heeft gepakt. Hij kreeg dan ook de poedelprijs. Zes jeugdspelers die examen hadden afgelegd hebben de eerste twee rondjes meegedraaid.

Al met al kan ik terugzien op een geslaagde avond.

Henk Breugem.

De hamer van Aljechin

We zijn aanbeland in het jaar 1933. Euwe heeft weer eens voor de zoveelste keer besloten een punt te zetten achter zijn schaak carrière. Ter gelegenheid van de Nederlandse kampioenschappen is hij bereid de stukken uit de doos te halen, maar voor internationale toernooien heeft hij absoluut geen tijd. Laat de jongere generatie de kastanjes maar uit het vuur halen. Hij heeft zijn plicht voor ons kleine landje gedaan. Hij heeft een baan en een gezin. De toernooi uitnodigingen stromen van over de gehele wereld binnen, maar ze worden vriendelijk doch beslist afgewezen. Tot die ene. Deze kan Euwe gewoon niet afwijzen, ondanks dat Euwe zich ook niet meteen geroepen voelt om op deze uitnodiging in te gaan. Deze uitnodiging is afkomstig van niemand minder dan de regerend wereldkampioen zelf. De man die de bijnaam had de leeuw van San Remo en Bled te zijn. Dat waren twee toernooien, gehouden in San Remo en Bled in de jaren 1930 en 31, waarin hij zich zo vernietigend sterk had opgesteld, dat hij met vele punten voorsprong op de tweede plaats eerste werd. Ik heb het natuurlijk over de in Frankrijk wonende Rus Alexander Aljechin. Hij had in het jaar 1927 de toenmalige Cubaanse wereldkampioen José Raoul Capablanca van de troon gestoten en voelde zich sinds die tijd de absolute alleen heerser in schaakland. Een geboren wereldkampioen, voor altijd. En omdat op een grootse manier aan de wereld te laten zien daagde hij geregeld de beste spelers van zijn tijd uit om een match om de wereldtitel te spelen. Zelden in de geschiedenis heeft een regerend wereld kampioen, in zo'n relatief korte tijd, zijn titel zo vaak in de waagschaal durven leggen. Niet dat hij speelde om het geld, want Aljechin was al miljonair, maar hij wilde een blijvend Aljechin stempel op de schaak geschiedenis drukken. Nu terug naar Euwe. Er werd, na heel wat motiverende gesprekken gehouden door Kmoch, de trainer en schaakvriend van Euwe, en wat touwtrekkerij over de voorwaarden, overeengekomen, dat de match om de wereldtitel in het najaar van 1935 in Nederland gespeeld zou worden. Dertig partijen zouden de uitslag geven. Beide kampen hadden nog ruim anderhalf jaar om zich voor te bereiden. Het was te weinig om een gedegen studie naar Aljechins spel te ondernemen, maar al snel gooide Euwe met 100% inzet de beuk erin. Aljechin had het meeste succes bij wat passieve spelers, die hij te pakken nam met agressief spel en hier en daar een combinatie. Euwe realiseerde zich één ding bijzonder

goed en dat was, dat als hij niet platgewalst wilde worden door de leeuw van San Remo en Bled hij van het begin af aan het spel moest bepalen. Hij koos met zwart voor Frans en met wit voor een damegambiet variant. Geen enkele keer koos Euwe voor koningsgambiet om Aljechin maar niet de kans te geven zijn beruchte en levensgevaarlijke opening te spelen. De eerste partij begon zoals gepland op 3 oktober. Voordat Aljechin in Nederland was gearriveerd, had hij in een interview al laten weten, dat hij er voor de volle honderd procent van was overtuigd dat, hij met een enorm puntenverschil de match zou winnen. Ja, de schaakgeschiedenis zou nog nooit iemand zo fantastisch hebben zien winnen als hij deze match. Het was vooral deze zelf opgelegde houding die hem kwetsbaar maakte. Maar de eerste 15 partijen gaven Aljechin gelijk. Euwe was het aambeeld waarop de Aljechinhamer met plezier en vakmanschap stond te rammen. De eerste partij gaf perfect spel van beide kanten te zien. Toch won Aljechin met behulp van een minderheids aanval op de damevleugel. De tweede partij werd overschaduwd door geblunder van beide kanten, maar het was Aljechin die de laatste blunder maakte. De derde en vierde partij werden meesterlijk door de Rus gewonnen. De vijfde en zesde werden remise. En nu kwam de zevende partij. Dit is de partij die u straks te zien zult krijgen. Hij werd gespeeld op 17 oktober 1935 in Utrecht. Euwe stond met 4-2 achter en had al een paar keer de gedachte gehad met de match te stoppen. Het Frans had Euwe, ondanks meer dan een jaar training, ook niet gebracht wat hij gehoopt had. Uit drie partijen maar een half puntje. En ook deze partij Frans bracht Euwe niet de victorie. Nee, Euwe stond pas aan het begin van zijn lijdensweg naar de wereldtitel. Het duurde nog minimaal 8 partijen, voordat de leeuw van San Remo en Bled zijn tanden begon te verliezen en Euwe eindelijk ook een beetje aan bod kwam. Maar toch blijft dit een schitterende partij met veel combineerwerk.

Aljechin, Alexander - Euwe, Max

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Pc3 Lb4 4. Pge2 dxe4 5. a3 Le7 6. Pxe4 Pc6 Tot nu toe is het alleen standaard Frans wat de klok slaat. Aljechin had al het vermoeden, dat Euwe weer met Frans zou komen en had na de vorige partij een spectaculair en agressief vervolg gevonden, waar zelfs de oud-wereldkampioen Lasker gestrest van werd.

Een andere meester die aanwezig was, Tartakover, riep de woorden 'Vim vi repellere licet' wat vrij vertaald betekent 'geweld moet met geweld gekeerd worden.' 7. g4!? b6 Beter was 7. ... e5! 8. Lg2 Lb7 9. c3 Pf6 10. P2g3 0-0 Zeer riskant. Een lange rokade lag meer voor de hand. 11. g5 Pxe4 12. Pxe4 Kh8

13. Dh5 De8 14. Pf6! .. zie diagram

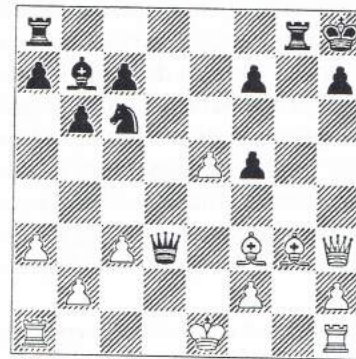
Mat dreigt. Euwe moet het opdringerige witte paard eraf werken en dat kan maar op twee manieren. Uiteindelijk kiest hij voor Lxe7, maar hij geeft zelf de andere variant.

14. ... gxf6 15. gxf6 Pa5 (15. ... Ld6 v Lxf6 16. Le4 .. 17. Dxh7++) 16. fxe7 Dxe7 17. Lxb7 Pxb7 18. Lg5 .. en wit staat duidelijk beter.

14. ... Lxf6 15. gxf6 gxf6 16. Dh4 Dd8 17. Lf4 e5?! Om tot een wat rustiger spel te komen had f5 misschien beter op zijn plaats geweest. 18. Lg3 f5

19. dxe5 Tg8 Het eerste gevaar is geweken. Euwe noemt deze stelling zeer levendig maar intens complex. Zo complex, dat zelfs Aljechin er zo een tand over gaat breken. 20. Lf3? .. Volgens Aljechin was Dh3 de enige juiste zet in deze situatie. Andere grootmeesters hadden weer hun eigen gedachten over de beste zet voor wit. De Joegoslavische grootmeester Pirc had, zoals wel vaker, wel de meest opmerkelijke voortzetting en die zou ik u niet willen onthouden. 20. Dxd8 Taxd8 (20. ... Pxd8 21. Lxb7 Pxb7 22. Lh4 .. en de zwarte stelling komt open te liggen) 21. Lxc6 Lxc6 22. Lh4!! Lxh1 23. Lf6+ Tg7 24. Ke2! .. met lichte voorsprong voor wit. Over één ding waren de analisten het wel eens, Lf3 gunt zwart net

één zetje teveel de tijd, die Euwe goed weet te gebruiken met 20. ... Dd3! zie diagram

Het goed uitziende Df6 verliest voor wit 21. Df6+ Tg7 22. Lxc6 La6 23. Lf3 Dxf3 24. Kd2 De2 25. Kc1 Ld3 26. ... Dc2++ 21. Le2 De4? Zwart mag nu niet zijn goede dame tegen de witte buitenspel staande dame afruilen. Beter was 21. ... Dc2! Euwe koos tijdens de partij niet voor Dc2!, omdat hetgeen leidt tot buitengewone complicaties. Velen hebben deze stelling geanalyseerd, waaronder Euwe, Aljechin, Botwinnik, Donner, Pirc, Fischer enz, en zijn tot een hoofdvariant gekomen, die ik hieronder zal geven.

21. ... Dc2! 22. Df6+ Tg7 23. e6 Te8 24. Tg1 La6!! 25. Lxa6 Txe6+ 26. Le5!! De4+! 27. Kf1 Dxe5!

28. Dxc7+ Dxc7 29. Txc7 Kxc7 en dit eindspel eindigt in remise. Leuk om te weten dat zelfs dit soort complexe combinaties zelfs wereldkampioenen de pet te boven gaat. Althans tijdens de partij, boven de pet gaat. De room is er van af. Het verdere verloop volgt hieronder. 22. Dxe4 fxe4 23. Lh4 h6 24. 0-0-0 Tae8 25. Lf6+ Kh7 26. f4 exf4p 27. Lxf3 Pa5 28. Lxb7 Pxb7 29. Td7 ..

En Aljechin is binnen

29. ... Pc5 30. Txf7+ Kg6 31. Txc7 Pd3+ 32. Kb1 Kf5 33. Td1 Pxe5 34. Tf1+ Ke4 35. Txa7 Pc4 36. Td7 Ke3 37. Te1+ Kf3 38. Txe8 Txe8 39. Td4 Pe3 40. Th4 Pf5 41. Tb4 en Euwe ziet het niet meer zitten. Hij kan b6 en h6 niet meer verdedigen zonder paard f5 te verliezen. 41. ... Tb8 42. Le5 .. 43. Tf4 ..

Mischa van Spronsen

Een schaakavond als tienkamp: naar een andere puntentelling

In dit veelvuldig geprezen clubblad wordt regelmatig aandacht besteed aan schaaktheorie. Nuttig, zeer nuttig. Maar in die stukken wordt gedaan alsof met het beheersen van schaaktheorie alleen een partij gewonnen kan worden. FOUT! De schaaktheorie behelst maar 30% van hetgeen er op een avond bij Promotie gebeurt. Indien we die 30% tot volle tevredenheid van onze leraren beheersen, maar we verwaarlozen de andere 70%, dan gaat het dus niet best met de score. Daarom dit stuk, om de nood te lenigen, te waarschuwen voor een zeer eenzijdige ontwikkeling en als voorstel op de jaarvergadering. Kort gezegd: wat heb je aan een zeer gedegen openingskennis als je nooit de tijdcontrole blijkt te halen? Wat heb je aan verfijnde eindspelkennis als je de ingang van het Denksportcentrum niet kan vinden? Wat heb je aan schitterende overwinningen als je andere Promotiespelers niet kan imponeren met je analyse? Wat heb je aan een mooie patcombinatie als je het resultaat niet kan opschrijven? Wat heb je aan het kunnen opzetten van de beginstelling als je na afloop de rekening niet kan betalen? Überhaupt: Wat heb je aan schaken als je er niet van kan genieten?

Eerst moeten we het onderwerp duidelijk maken. Laten we beginnen met een gemiddelde schaakavond bij Promotie. Zo'n avond behelst verschillende aspecten. Uitgesplitst zijn dat er tien:

- (1) het Denksportcentrum binnenkomen
- (2) horen tegen wie je schaakt, tegenstander en bord opzoeken
- (3) opening spelen
- (4) middenspel spelen
- (5) wat rondlopen
- (6) tijdcontrole halen
- (7) eindspel spelen
- (8) partij beëindigen, resultaat noteren en materiaal opruimen
- (9) na afloop nog even gezellig wat analyseren en drinken
- (10) afrekenen en het Denksportcentrum verlaten.

Normaliter wordt in de schaakliteratuur vooral aandacht besteed aan de aspecten 3, 4 en 7. Zie hiervoor onder andere de stukken van Manuel Nepveu en Jacques Vermeulen. De ambitieuze schaker richt zich in eerste instantie op de schaakstrategie, de schaakkunst. Begrijpelijk, maar zoals uit bovenstaande opsomming blijkt beslaat dit maar 30% van de schaakavond. In dit stuk wil ik de andere aspecten van een schaakavond bespreken.

(1) Het Denksportcentrum binnenkomen

Hier komen we meteen al bij het eerste belangrijke aspect. Een essentieel aspect. Als u het Denksportcentrum niet weet te vinden, of de deur niet open krijgt, dan verliest u altijd uw partij door tijdsoverschrijding (aspect 6). Zorg er dus voor dat u dit aspect altijd binnenhaalt. In de schaakgeschiedenis zijn vele trieste gevallen bekend van hele goede schakers die dit aspect waren vergeten (met als tragisch hoogtepunt Fischer in zijn match tegen Karpov).

(2) Horen tegen wie je speelt, tegenstander en bord opzoeken

Heeft u het eerste aspect gehaald, dan is er nog meer van belang. Als uw tegenstander vroeg binnenkomt met de woorden "Ha, tegen wie mag ik nu weer spelen", vervolgens op het horen van uw naam lacht en iets zegt in de trend van "Makkie", of "Hebben jullie geen moeilijke tegenstanders", dan is dit aspect al verloren. Op onze lijst: degene die het eerste binnenkomt wint eigenlijk de aspecten 1 en 2 al, en hij heeft dus al een grote voorsprong op degene die laat binnenkomt, "Oei" zegt bij het horen van de tegenstander en in de zaal op zoek moet naar de tegenstander die al lang en breed de klok heeft lopen en met een superieure glimlach achter het bord zit te wachten. Minstens net zo belangrijk: u moet als eerste gaan zitten. Dan heeft u de kans het uw tegenstander moeilijk te maken op te staan om even rond te lopen. Of u zet hem neer met uitzicht op het raam, of op de deur waardoor hij eerder zal worden afgeleid. Dit lijkt misschien onbelangrijk, maar onderschat dit niet!

(3) Opening spelen

Hiervoor verwijs ik naar onze schaakbibliotheek, grote partijverzamelingen, andere stukken in dit clubblad en de schaakboekenplank bij uw schaakboekenwinkel.

(4) Middenspel spelen

Ook voor dit aspect moet ik u verwijzen naar de boekhandel, andere schaakstukken en de literatuur.

(5) Wat rondlopen

Hier stuiten we weer op een onderschat aspect van de schaakavond. Aangezien het aantal mensen op deze aarde dat zich gedurende vier uur geheel kan concentreren erg klein is, en ik niet aanneem dat u zich hieronder bevindt, is het zeer nuttig om zo nu en dan even op te staan om wat rond te lopen. Dit gebeurt met enkele goede redenen: het maken van afspraken betreffende bijvoorbeeld externe wedstrijden (anders voldoen we de volgende week niet aan de externe variant van aspect 1), het kijken van de stand van de concurrenten om even in hun notatie te kijken wat ze zoal spelen, het lezen van de Promoot, het maken van een praatje om even de zinnen buiten het schaken om te zetten. Maar dit opstaan en even van het bord wegllopen moet liefst op een geschikt moment gebeuren: bijvoorbeeld als u zojuist een zet heeft verricht waarvan u niet zeker bent of die wel goed is. U moet deze zet met veel aplomb uitvoeren, de tegenstander aankijken, de klok indrukken, opstaan en wegllopen. 10 tegen 1 dat uw tegenstander geïmponeerd is. Hou echter wel uw tegenstander in de gaten, als hij zet moet u even wachten (dit wordt door uw tegenstander als een gebaar van zelfvertrouwen ontvangen) en pas daarna terugkeren aan uw bord.

(6) Tijdcontrole halen

Dit is wederom een wezenlijk aspect van de schaakavond. Heel belangrijk. Spelers die hier veel tegen zondigen worden niet meer serieus genomen. Een enkele maal mag wel, en vaak langs de afgrond gaan (13 zetten in 10 seconden) heeft wel z'n charmes, maar het heeft de voorkeur de laatste zet te voltooien met nog enkele minuten op de klok. Goed voor uw zelfvertrouwen en de volgende uitspeelfase. Doet u dat niet, dan gaan volgende tegenstanders ook "op de klok" spelen en verliest u dit aspect nog vaker. Denk aan de wijze les die ik ooit kreeg: met nog vijf minuten op de klok voor tien zetten is het beter een gewone zet te doen dan 4½ minuut te zoeken naar die briljante zet die er toch niet in zit. Beter remise staan en de tijdcontrole halen dan gewonnen staan en door de vlag gaan.

(7) Eindspel spelen

Ook voor dit aspect moet ik u verwijzen naar een duizendtal boeken over dit onderwerp, die ik hier niet even kan samenvatten.

(8) Partij beëindigen, resultaat noteren en materiaal opruimen

Het lijkt soms zo triviaal, maar is niettemin essentieel. Wat te doen met een partij die niet is beëindigd? Gelukkig zijn we van het afbreken af, maar de tegenstander een hand geven is wel het minste. Droevig zijn de voorbeelden van schakers die zich hieraan niet hielden. En wat als we het resultaat niet noteren? Precies, dan wordt het niet verwerkt in de stand van de volgende ronde! Daarmee, en met het niet opruimen van uw materiaal (denk ook aan aspect 2 van volgende week!), maakt u zich niet geliefd bij de wedstrijdleider. En uiteindelijk kost dat veel punten, omdat u in een volgende ronde bij aspect 2 te horen krijgt: "u deed toch niet meer mee"...

(9) Na afloop nog even gezellig wat analyseren en drinken

Uiteraard wordt na afloop de tegenstander nog eens even fijntjes uit de doeken gedaan waar hij het allemaal fout heeft gedaan, of waar u het heeft laten liggen, of waar u zo huizehoog gewonnen stond dat het u verbaasde dat uw tegenstander nog doorspeelde. Psychologie is het meest onderschatte deel van het schaken. Uw tegenstander moet bang van u worden. De volgende keer wint u dan aspect 2! Daarnaast: wat is een schaakavond zonder drank? 7-Up, Cola, Tomatensap, Bier, Jonge, Amaretto: het maakt niet uit, de inwendige mens moet verzorgd worden. Maar: matig, anders haalt u aspect 10 niet, en volgende week aspect 1 niet!

(10) Afrekenen en het Denksportcentrum verlaten

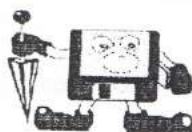
Niet onbelangrijk. Het afrekenen omdat we anders de week erop niet meer welkom zijn (dan verliezen we volgende week niet alleen aspect 1, maar alle andere ook), het Denksportcentrum verlaten omdat de tent sluit en we het geen week uithouden zonder huis, haard, vrouw, kind, vader, moeder, school, werk en slaap. Zie aspect 1 van de volgende week.

Mijn voorstel luidt om voortaan een andere puntentelling te hanteren op de dinsdagavonden. Zo stel ik voor voor ieder van de bovenstaande aspecten 0.1 punt te geven. Dit zal heel goed werken. Als voorbeeld zal ik mijn partij van enkele weken geleden tegen Bernard Bannink nemen. Achtereenvolgens: ik kwam verreweg als eerste binnen (0.1-0.0). Ik hoorde wie mijn tegenstander was, lachte en zette het bord op (0.2-0.0). De opening ging gelijk op (0.25-0.05), het middenspel ging voor mij heel beroerd (0.25-0.15). Het rondlopen deden we allebei heel goed (0.3-0.2), de tijdcontrole haalden we beide niet (0.35-0.25) omdat de partij toen al was afgelopen. Zodoende eindigde ook het eindspel gelijk (0.4-0.3). Hij beëindigde de partij met ondekbaar mat en noteerde de uitslag (0.4-0.4). Na afloop analyseerden en dronken we nog wat samen en praatten we nog even na en voor over schaaktoernooien (0.45-0.45), waarna we allebei afrekenden en het Denksportcentrum verlieten (0.5-0.5). Aan de uitslag van de partij te zien had Bernard gewonnen, maar de schaakavond was in een gelijk spel geëindigd!

Dit voorstel zal op de jaarvergadering middels handopsteken in stemming worden gebracht.

Gerhard Eggink

“Tegen een perfecte verdediging zal hij dus niet meer kunnen winnen. Dat zou wel het toppunt zijn van alle ellende die een schaker in het toernooi kan overkomen! Een gewonnen partij niet meer kunnen winnen...(..) Na alles wat hij heeft moeten verduren, dat ook nog!” (JH Donner, 1979)

RAMSOFT

VOOR BETAALBARE COMPUTERSOFTWARE
EN SCHERP GEPRUJDE CD-ROM'S

*GAMES*EDUCATIEF*HOBBY*DATA*18+*
RUIM 750 CD-ROM TITELS OP VOORRAAD

SPECIALE AANBIEDINGEN OP CD-ROM

Red Alert	F 89,-	Campaign	F 25,-
FIFA 97	- 92,-	Campaign II	- 25,-
Onside Soccer	- 59,-	Dragonloze	- 25,-
World Rally Fever	- 59,-	Last Bounty Hunter	- 25,-
F22 Lightning 2	- 89,-	Mega Traveller II	- 25,-
Brother Sword	- 87,50	Return to Zork	- 25,-
Creatures	- 89,-	Shadow President	- 25,-
Cyber Gladiators	- 79,-	Wrath of the Demon	- 25,-

en nog veel meer voor scherpe prijzen

Tot ziens op de weekmarkt:

Dinsdag: Leidschenhage; Woensdag: Berkel
Vrijdag/zaterdag: Zoetermeer

Bij besteding van F 100,- altijd iets gratis.

Tel: 079-3520693

SCHAKEN van A tot Z....

- A** is van aanvallen de beste verdediging
- B** is de bar voor de nodige verkwikking.
- C** van capituleren als de stelling hopeloos is
- D** staat voor degradatie, dat is zeker en gewis.
- E** voor en-passant slaan, zeker weten.
- F** waarbij we de fantasie niet mogen vergeten.
- G** de letter van gambiet om kansen te creëren
- H** is van hoofdklasse die we nog steeds ontberen.
- I** is voor iedereen die aan het schaken lol beleeft
- J** voor de jeugd die nog altijd de toekomst heeft.
- K** is de koning die we uiteindelijk moeten pakken
- L** is lachen geblazen als we een rivaal op de ranglijst zien zakken.
- M** slaat op het Max_Euwe_Centrum daar is heel wat te koop
- N** is nooit opgeven, zolang er leven is is er hoop.
- O** voor het oliebollenschaak met humor en fantasie
- P** is natuurlijk voor onze clubnaam ofte wel PROMOTIE.
- Q** is onze intelligentie quotiënt op het bord
- R** staat voor rochade hetzij lang of hetzij kort.
- S** is voor stikmat, deze schaakterm is echt
- T** van de toren welke een partij vaak beslecht.
- U** gebruikt men bij uitvluggeren, geen elegante manier
- V** voor een variant die we kunnen toepassen met plezier.
- W** kan niet anders zijn dan voor winst
- X** het aantal leden, wel 150 op z 'n minst.
- Y** is een yszersterke stelling om te vermelden
- Z** tot ziens op de vierenzestig velden.

De stille kracht.